

КАМБАЙНЫ ХАДЗІЦЬ

Магутнай тэхнікай кіруюць беларускія шахцёры. З дапамогай шахтапраходчых камбайнаў, скрэпераў, электрарухавікоў яны смела штурмуюць зямныя нетры, адваёваюць у іх каштоўны скарб — сільвініт. Але якімі б ні былі магутныя машыны, яны зношваюцца, выходзяць са строю. Тады іх разбіраюць на вузлы і дастаўляюць на паверхню. Цяпер сваё слова павінны сказаць рамонтнікі. Ад іх залежыць, ці аживуць зноў падземныя волаты, ці будуць зноў яны ўгрызацца ў скалістую сільвінітавую тоўшчу.

І вось я ў рамонтна-механічным цэху Першага калійнага камбіната. Парторг цэха Віктар Аляксандравіч Сафонаў запрашае зайсці ў майстэрню. Сярод разнастайных механізмаў у вочы кідаецца прыземлісты шахтапраходчы камбайн маркі «6ПМ-2Б». Неяк непрывычна бачыць яго нерухомым. У час праходкі штрэка, напрыклад, побач з ім гарнякі размаўляюць паміж сабою па прынцыпу: «я крычу ў вуха табе, ты — мне».

— Нічога, хутка ажыве машына, — зазначыў мужчына, які тут працаваў.

Я пазнаў яго. Гэта быў адзін з першых гарнякоў камбіната Мікалай Азаранка. Памятаецца, два гады назад я таксама застаў яго ў цэху за рамонтам такога ж камбайна. Няўжо дрэнна тады адрамантавалі?

Мікалай усміхаецца.

— Не, той асілак працуе спраўна. Гэта другая машына. Цяпер я буду кіраваць гэтым 32-тонным волатам. Толькі вось трэба спачатку паставіць яго «на ногі».

— Камбайн належыць спісанаю, — заўважае парторг. —

Але нашы рамонтнікі заявілі, што «вылецаць» машыну.

Разам з Азаранкам завіхаецца яго таварыш па брыгадзе Ігар Тараховіч, а таксама слесары цэха Леанід Еўдакічык і Фёдар Дзямідовіч. Слесары — спецыялісты вопытныя, рамонтам горнай тэхнікі займаюцца не першы год. І ў цэху, і на рудніку вынікамі іх работы задаволены.

— Дапамагае гарнякам амаль увесь наш цэх, — працягваў В. А. Сафонаў, калі мы ішлі далей па цэху. — Вось, скажам, токар у нас ёсць такі, Сяргей Іванавіч Цішкевіч. Любую дэталю вырабіць. Словам, майстар, якіх пашукаць трэба. Ды вось ён сам.

За станком стаяў пажылы, хударлявы мужчына сярэдняга росту. Мы папрасілі расказаць яго аб рабоце. Токар выключыў станок. Так, працуе ён у цэху ўжо чатыры гады. Па сёмаму разраду. Работы, якія прыходзіцца выконваць? Ды розныя. Вось сёння расточае цыліндр, а назаўтра атрымаў заданне вырабляць плунжары.

Потым я даведаўся, што Сяргей Іванавіч не толькі старанна працуе сам. З яго дапамогай сталі ядрэннымі спецыялістамі многія ўчарашнія навічкі. Сярод іх Уладзімір Дабралёт і Аляксандр Марус. Паступіў да яго на вывучку яшчэ адзін юнак Віктар Пятрашка. Хутка і ён будзе працаваць самастойна.

Падыходзім да наступнай групы рамонтнікаў. Камандуе тут «парадам» брыгадзёр Аляксей Асіпчык. Пад яго кіраўніцтвам слесары Уладзімір Прыхач і Вячаслаў Родзічаў рамонтуюць вузлы пярэдняй часткі шахтапраходчага камбайна ШБМ-2. Мне даводзілася не

раз чуць пра А. Асіпчыка ня мала цёплых слоў. Ведаў я, што ён добры і рацыяналізатар. Папрасіў расказаць яго.

— Было такое, — сціпла гаворыць брыгадзёр. — Скардзіліся нам гарнякі, што ў час праходкі пярэдняй пліта камбайна не вытрымлівае ціску і выгінаецца. Падумалі мы з начальнікамі змены Р. М. Прыхажым і прапанавалі ўмацаваць яе, прыварыўшы ліст сталі. Цяпер пліта не выгінаецца. А потым я сканструаваў прыстасаванне для запрасоўкі і выпрасоўкі шэсцернаў. Што гэта дало, пытаецца? У два разы хутчэй справа пайшла, ды і лягчэй стала, бо раней усё ўручную рабілі. Цяпер мы з рамонтам механізма спраўляемся за сто гадзін, замест запланаваных 130.

Адна з праблем на камбінатах — дастаўка людзей у шахты на рабочыя месцы. Даўжыня выпрацовак увесь час расце, камбайны падчас удалены ад ствала на 5—7 кіламетраў. А вось аўтамашын і прычэпаў для перавозкі людзей не хапае. Рамонтнікі вырашылі дапамагчы гарнякам. Яны змайстравалі адну спецыяльную цялежку, заканчваюць яшчэ дзве. Гэту работу выконвае змена Ф. І. Сухапалава.

Калі мы пакідалі цэх, Мікалай Азаранка весела сказаў:

— Прыходзьце ў цэх праз тыдні тры. Будзем выпрабуйваць майго падземнага волата. Вось грукату наробім у цэху. Адчуеце, якая яго сіла.

Мне падумалася, што гэтую сілу даюць шахтапраходчэй тэхніцы людзі. І не апошняй роль тут належыць рамонтнікам. А ў дадзеным выпадку — рашаючая.

У. КОУЦІК.